Gemeente Oldambt zoekt burgemeester

Profielschets burgemeester Oldambt | vastgesteld op 17 juli 2018

Inhoud

1. Gemeente Oldambt
2. Bestuur en organisatie
3. Visie en ambities
4. Wat zoeken de Oldambtsters in hun burgemeester?
5. Profiel burgemeester

Vooraf

Op 10 april overleed onverwacht onze burgemeester Pieter Smit. Pieter was erg geliefd. De gemeente en haar inwoners hebben op een indrukwekkende manier afscheid van hem genomen. Sinds 15 juni neemt Rika Pot de functie van burgemeester tijdelijk waar. Zij wordt alom gewaardeerd om haar betrokkenheid en deskundigheid.

Rika Pot oefent tot uiterlijk 1 januari 2019 als waarnemer de functie van burgemeester uit. De gemeenteraad heeft daarom besloten om in een relatief korte maar intensieve periode een profielschets op te stellen voor de nieuwe kroonbenoemde burgemeester.

De raad vindt het van groot belang dat de nieuwe burgemeester iemand is die goed past bij de gemeente. Een voorbereidingscommissie - bestaande uit een lid van elke fractie, de griffier, een lid van het college, de gemeentesecretaris en de directieadviseur - heeft een profielschets opgesteld. Deze is in de raadsvergadering van 17 juli in het bijzijn van de commissaris van de Koning vastgesteld.

Een vertrouwenscommissie - bestaande uit een lid van elke fractie, een lid van het college, de griffier en de gemeentesecretaris - voert namens de gemeenteraad gesprekken met de kandidaten. Op basis van deze gesprekken doet de commissie een voordracht aan de raad.

In deze profielschets schetsen we allereerst een beeld van onze bijzondere gemeente. Vervolgens gaan we in op de politieke situatie en het huidige coalitieakkoord. In hoofdstuk 3 lichten we onze visie en ambities toe. Gemeente Oldambt vindt burgerparticipatie een belangrijk onderwerp.

Daarom hebben wij onze inwoners gevraagd wat zij belangrijk vinden aan de nieuwe burgemeester. In hoofdstuk 4 staat een samenvatting hiervan. In het laatste hoofdstuk lichten we het gewenste profiel van de nieuwe burgemeester toe. We gaan hierbij in op de rollen en de gewenste bestuurscompetenties. Voor de bepaling hiervan is gebruik gemaakt van de handreiking voor de benoeming van burgemeesters van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Meer informatie over de gemeente staat op www.gemeente-oldambt.nl.

Gemeente Oldambt

Algemeen
Onze gemeente bestaat sinds 1 januari 2010 en is voortgekomen uit een fusie van de gemeenten Reiderland, Scheemda en Winschoten. Daarmee werden we met ruim 38.000 inwoners de tweede gemeente van de provincie.

Nagenoeg alle andere gemeenten in de provincie zijn inmiddels verwikkeld in een (discussie over) een herindeling. Van de 23 Groningse gemeenten blijven er in de nabije toekomst nog ongeveer negen over.

Met een oppervlakte van 296,4 vierkante kilometer is Oldambt een van de grootste gemeenten in de provincie. De stad Winschoten is met ongeveer 18.000 inwoners de grootste kern van de gemeente en de tweede winkelstad van de provincie. Gemeente Oldambt kent naast Winschoten en Scheemda nog 14 kleinere kernen.

Prachtig landschap
Oldambt heeft een stoer grootschalig polderlandschap met openheid, dijken, boerderijlinten en eeuwenoude dorpslinten. Blauwestad is een relatief nieuw landschap waarin natuur, wonen, werken en recreëren samengaan. De stad Winschoten en de Rijksweg A7 vormen de economische motor van het gebied. De zandruggen met bossen en natuurgebieden vormen een bijzonder landschap.

Bijzondere historie
Een bijzonder kenmerk van de gemeente is de historische gaafheid van het landschap en de bebouwing. In het verleden is veel rijkdom letterlijk weggespoeld door de grote overstromingen die hebben plaatsgevonden. Door de strijd met de zee ontstonden hoogten met dorpen, karakteristieke gave linten en een stad. Van de bosachtige gebieden achter de stad Winschoten gaat het landschap over in weidse polders met eindeloze uitzichten en mooie luchten. Een gebied waar je de heldere sterrenhemel nog ziet. Een gebied dat grenst aan het waddengebied dat de prestigieuze status heeft gekregen van werelderfgoed. Een gebied met ruimte en rust. De overgebleven borgen, herenboerderijen en rentenierswoningen getuigen van het bewogen cultuurhistorische verleden waarin de tegenstellingen tussen arm en rijk bepalend waren in de samenleving.

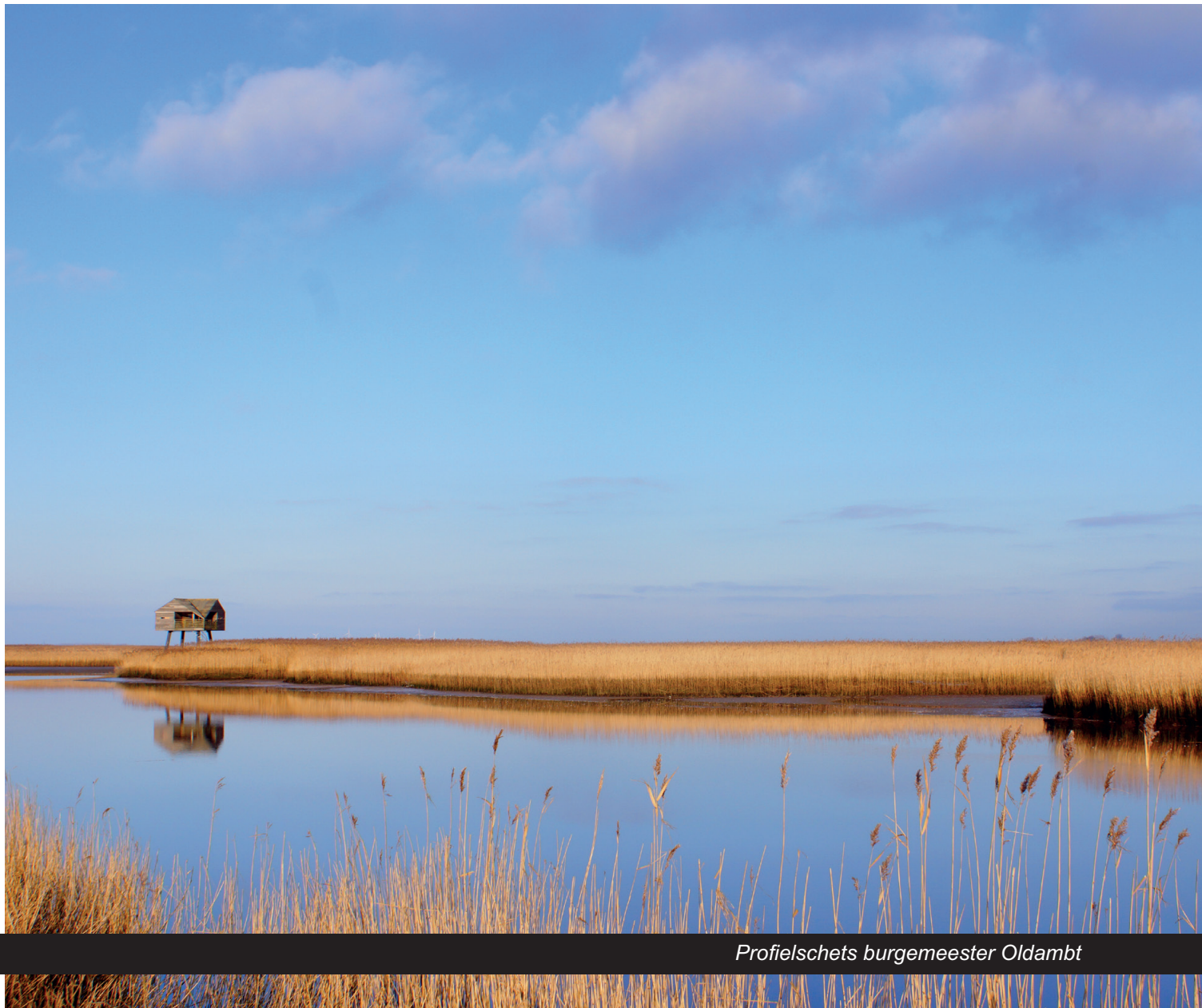
Geografische positie
Onze gemeente grenst aan het waddengebied dat onderdeel is van een sterke Europese kustregio. De ligging in Noord-Nederland, grenzend aan Duitsland en verbonden met een A-weg versterkt de internationale positie als handelsregio.

De stad Winschoten trekt veel winkelend publiek uit Duitsland. Op 1 juli is een nieuw ziekenhuis geopend in Scheemda. Bad Nieuweschans heeft een bekend kuuroord dat vorig jaar de prijs voor

het beste wellnesscentrum heeft ontvangen. Blauwestad is een voor Europese begrippen uniek gebied dat veel ruimte en woongenot biedt en dat veel werkgelegenheid heeft opgeleverd.

Inwoners met karakter

De inwoners van Oldambt zijn mensen met karakter. Ze zijn recht door zee en taaie doorzetters. Hun karakter is gevormd door de historische tegenstelling tussen arm en rijk. Dit leidde tot verzet tegen het gezag en een nog steeds bestaande kritische houding ten opzichte van autoriteit. Er is een sterke gemeenschapszin en een grote betrokkenheid bij de eigen leefomgeving. De gemeente kent relatief veel lagere inkomens en kent een groot werkpotentieel voor met name de industrie.

Profielschets burgemeester Oldambt

2 Bestuur en organisatie

Gemeenteraad
De gemeenteraad van Oldambt heeft 25 zetels. Na de verkiezingen van maart kon de bestaande coalitie grotendeels verder. De VVD nam de plaats in van het CDA, waardoor de coalitie nu bestaat uit PvdA, SP, Partij voor het Noorden en de VVD. De overige partijen in de gemeenteraad zijn Gemeentebelangen Oldambt, Verenigde Communistische Partij, CDA, D'66, ChristenUnie en Oldambt Aktief.

De gemeenteraad vergadert eens per maand op de maandag. Er zijn twee commissies die twee weken voorafgaand aan de raadsvergadering met elkaar vergaderen. De commissies worden voorgezeten door een raadslid. We willen met elkaar op zoek naar een andere vergaderstructuur. De burgemeester, als voorzitter van de raad, speelt hier uiteraard een rol in.

Het presidium bereidt de conceptagenda's van de commissie- en raadsvergaderingen voor en bestaat uit twee raadsleden (coalitie en oppositie), de burgemeester, griffier en gemeentesecretaris. Daarnaast vindt er periodiek een fractievoorzittersoverleg plaats en incidenteel een seniorenconvent indien hier aanleiding toe is.

Coalitieakkoord
Het huidige coalitieakkoord heeft als titel: 'Anders maken we samen'. De basis van het akkoord bestaat uit twee met elkaar verbonden uitgangspunten. De opgaves in de samenleving zijn steeds ingewikkelder en kunnen niet meer worden ondervangen in een taak, afdeling of cluster. Vaak weten inwoners zelf het beste wat er moet gebeuren in hun dorp, wijk of straat, maar ontbreekt het aan middelen en mogelijkheden om dat helemaal zelf uit te voeren. We werken gebiedsgericht en bouwen dat verder uit. Dit betekent dat we gebiedsregisseurs hebben die zich richten op de leefbaarheid in een specifiek deel van onze gemeente. In verbinding met bijvoorbeeld dorpsbelangen, wijkplatformen en ondernemersverenigingen signaleren zij knelpunten en ideeën uit de lokale samenleving en pakken die verder met de organisatie op. In het coalitieakkoord is het voornemen opgenomen om de huidige vergaderstructuur te evalueren en om ruimte te bieden voor experimenten. Zo zijn de algemene beschouwingen en de begrotingsvergadering al vormgegeven met behulp van korte pitches en gerichte inbreng van inwoners.

College
Het college bestaat uit waarnemend burgemeester Rika Pot en de wethouders Laura Broekhuizen, Kees Swagerman, Bard Boon en Erich Wünker. De eerste drie wethouders

hadden deze functie ook al in de vorige periode. De portefeuilleverdeling staat op onze website. Om de integraliteit te bevorderen, hebben de portefeuillehouders coördinerende portefeuilles.

Ambtelijke organisatie
In de visie op de organisatie zijn drie kernbegrippen opgenomen: ‘van buiten naar binnen’, ‘zelfredzaamheid’ en ‘verbinding’. De organisatie bestaat uit drie clusters, waarvan de directeuren samen met de gemeentesecretaris de directie vormen. De directeuren hebben naast hun clusterverantwoordelijkheid met name de taak om de integraliteit te bewaken en om concernbreed te denken en te handelen. Elke clusterdirecteur heeft de verantwoordelijkheid voor een concernbreed programma.

Er werken ongeveer 400 medewerkers bij onze gemeente, verdeeld over vijf locaties. We werken aan een voorstel voor de centrale huisvesting van alle medewerkers.

Begroting
De gemeente heeft een begroting van ruim 150 miljoen euro aan lasten en heeft een gezond eigen vermogen.

Profielschets burgemeester Oldambt

3 Visie en ambities

Oldambt is een gemeente met veel plannen en ambities. Een gemeente waar kansen liggen in het versterken van het toerisme, waar een prachtig woongebied met volop natuur wordt ontwikkeld en waar we ruimte willen bieden voor nieuwe ideeën en initiatieven. Een gemeente waarbij het bestuur de kracht van haar inwoners onderkent, de vele culturele initiatieven en evenementen omarmt en waar we omkijken naar elkaar.

Moderne en professionele gemeente
De gemeente heeft zich na de herindeling ontwikkeld tot een volwassen, moderne en professionele gemeente. Dat geeft een voorsprong op de andere gemeenten die nog midden in de herindelingsperikelen verkeren en vooral hun aandacht intern gericht (moeten) hebben. Op een aantal gebieden heeft onze gemeente ook een voorbeeldfunctie. Zo zijn wij zogenaamde koplopergemeente als het gaat om een nieuwe rolverdeling tussen de provincie en (opgeschaalde) gemeenten.

Visievorming afgerond
Grenzeloos Goud vormt het basisdocument voor onze strategische visie. De eigentijdse graanrepubliek en grenzeloos pionieren zijn hierbij belangrijke begrippen, evenals de verdere ontwikkeling van de gemeente als watergemeente. We zijn een zelfbewuste gemeente met zelfbewuste inwoners. Inwoners die hebben gevochten voor het behoud van zowel hun land als voor hun eigen positie en verantwoordelijkheid.

In 2016 heeft de gemeenteraad de visie op de rol van de gemeente vastgesteld: Gemeente Oldambt Verbindt en Ondersteunt. Deze visie vormt de basis en leidraad voor de manier waarop wij onze taken in de samenleving willen uitvoeren.

De gemeenteraad heeft eveneens voor het sociaal domein een visie vastgesteld: Vinden en verbinden in het sociale domein. In deze visie gaan we uit van wat mensen nodig hebben in plaats van waar ze recht op hebben. We gaan van ‘zorgen voor’ naar ‘zorgen dat’. Daarbij houden we rekening met de (on)mogelijkheden van met name de sociaal zwakkeren in onze samenleving.

Als eerste gemeente in de provincie heeft onze gemeenteraad ook de omgevingsvisie unaniem aangenomen. Hierin geldt een vergelijkbaar principe; van ‘nee, tenzij’ naar ‘ja, mits’.

Anders maken we samen
In het coalitieakkoord vormen de begrippen integraliteit en samenwerken de sleutelwoorden. Vanuit de gedachte dat de gemeente waarde hecht aan de kracht van hun inwoners wordt stevig ingezet op de kanteling van burgerparticipatie naar overheidsparticipatie. De inwoners van de gemeente zijn leidend voor ons beleid. Het gebiedsgericht werken wordt verder uitgewerkt, waarbij we de kracht in de dorpen met veel gemeenschapszin verder helpen ontwikkelen.

Grensoverschrijdende opgaven vragen om regionale samenwerking
Onze gemeente wordt geconfronteerd met een aantal grote opgaven. Opgaven die niet ophouden bij de gemeentegrens, zoals de verbetering van het functioneren van de arbeidsmarkt. Een integrale aanpak, zoals met behulp van de drie O's - die staan voor Onderwijs, Ondernemers en Overheid - en onorthodoxe maatregelen, zoals de oprichting van een nieuw participatiebedrijf, worden niet geschuwd.

De intergemeentelijke samenwerking in (Oost-) Groningen kan en moet beter, want alleen dan zijn we in staat een aantal grote problemen écht aan te pakken. Problemen als het functioneren van de arbeidsmarkt, de aardgasproblematiek, de energietransitie en de aanpak van de krimp in onze regio kunnen alleen met een gezamenlijke aanpak worden opgelost.

Onze gemeente ligt aan de grens met Duitsland en de A7 die de stad Groningen met Duitsland en de Scandinavische landen verbindt. Samen met de gemeente Midden Groningen, de stad Groningen en de provincie, werken we aan de versterking van ons internationale profiel.

Financieel gezonde gemeente
Onze gemeente is financieel goed op orde. En dat willen we zo houden. In de afgelopen jaren is er niet voor teruggedeinsd om een robuust maar evenwichtig pakket aan maatregelen door te voeren om de gemeente financieel gezond te houden.

Organisatie continu in beweging
De drie kernbegrippen in de organisatie, 'van buiten naar binnen', 'zelfredzaamheid' en 'verbinding', vormen de leidraad voor de doorontwikkeling van onze organisatie naar een netwerkmodel. Daarbij worden de formele functiebeschrijvingen steeds minder belangrijk en worden competenties als omgevingsgedrevenheid, betrokkenheid, creativiteit en sensibiliteit steeds belangrijker. Vanwege de relatief grote uitstroom van pensioengerechtigde medewerkers de komende jaren, zetten we in op de verhoging van de interne en externe mobiliteit. We voeren actief beleid op de instroom van jongeren, onder meer door een samenwerkingsverband met een hogeschool en door het aantrekken van trainees. De beweging in de organisatie komt steeds meer van onderop en stimuleert daarmee de gewenste autonome verbreding. Een mooi voorbeeld hiervan is het onlangs opgerichte netwerk JOA (Jonge Oldambtster Ambtenaren): 53 medewerkers in onze organisatie onder de 35 jaar hebben elkaar opgezocht en willen actief hun bijdrage leveren aan de organisatie en de opgaven waar we voor staan.

De ondernemingsraad is een kritische maar constructieve en meedenkende partner in onze organisatie.

4 Wat zoeken de Oldambtsters in hun burgemeester?

We hebben onze inwoners gevraagd aan welke eigenschappen de nieuwe burgemeester moet voldoen. De enquête bestond uit twee onderdelen. In het eerste onderdeel konden inwoners zeven eigenschappen in volgorde van belangrijkheid plaatsen. In het tweede onderdeel konden inwoners zelf aangeven welke eigenschappen ze nog meer belangrijk vonden.

Profielschets burgemeester Oldambt

Onze nieuwe burgemeester moet iemand zijn die…

… zich tussen de mensen begeeft en die open staat voor iedereen die contact zoekt.
… daadkrachtig is en die stevige besluiten durft te nemen.
… een groot netwerk heeft binnen én buiten de gemeente om voor onze belangen op te komen.

Dat zijn de drie belangrijkste eigenschappen volgens onze inwoners. Maar liefst 30 procent van de deelnemers aan de enquête zette de eerstgenoemde eigenschap bovenaan.

Belangrijke eigenschappen volgens onze inwoners

Inwoners gaven ons maar liefst 833 eigenschappen waaraan de nieuwe burgemeester moet voldoen. Na een tekstanalyse komt hier de volgende woordwolk uit, waarbij de meest genoemde woorden groter worden weergegeven dan de minder genoemde woorden.

Inwoners vinden het vooral belangrijk dat de nieuwe burgemeester open en eerlijk is. Daarnaast moet hij of zij tussen de mensen staan, betrokken zijn, een mensenmens zijn en naar de inwoners luisteren. De bevolking van Oldambt ziet graag een sociale, toegankelijke en benaderbare burgemeester. Ook humor is een belangrijke eigenschap. Andere veelgenoemde eigenschappen zijn: daadkrachtig, verbinder, Groninger, empathisch, vriendelijk en betrouwbaar.

5

Profiel burgemeester

Wij zoeken een burgemeester die primair een netwerker is en tegelijkertijd ook een aanjager. Een burgemeester met vernieuwingskracht, omgevingsgedrevenheid, onderhandelingsvaardigheden, sociabel en met inlevingsvermogen.

Competenties
De burgemeester die wij zoeken voldoet in ruime mate aan de basiscondities, zoals genoemd in de handreiking.
Het betreft:

- Identificatie
- Bindend vermogen
- Integriteit
- Onafhankelijkheid
- Stressbestendigheid
- Signaalgevoeligheid

Daarbij plaatsen we een accent bij de signaalgevoeligheid. Van de burgemeester verwachten wij namelijk omgevingsgedrevenheid. Dat betekent dat hij of zij een open en actieve houding aanneemt ten aanzien van signalen uit de omgeving en daarop zichtbaar acteert.

Persoonlijke bestuursstijl
Iedere bestuurder heeft een eigen bestuursstijl. Voor onze gemeente zien wij graag een burgemeester die primair een netwerker is en die tegelijk ook als aanjager uitstekend uit de voeten kan.

Netwerker
De burgemeester is het boegbeeld van onze gemeente en creëert nieuwe mogelijkheden en kansen voor Oldambt. Belangrijke eigenschappen hiervoor zijn: ambitie, creativiteit, zelfstandigheid, openheid en zelfvertrouwen.

Aanjager
De burgemeester neemt het initiatief, stelt doelen en zorgt voor realisatie daarvan. Belangrijke eigenschappen hiervoor zijn: duidelijkheid, wilskracht, taakgerichtheid en voortvarendheid.

Onze burgemeester heeft daarnaast het vermogen om invulling te geven aan een verbindende en procesregisserende bestuursstijl. Kortom: we zien naast de kenmerkende netwerkende en aanjagende bestuursstijl, ook de andere twee bestuursstijlen graag terug in de persoon van onze burgemeester. De burgemeester is in staat om, afhankelijk van de situatie, te variëren qua bestuursstijl.

Bestuursvaardigheden
Wij verwachten van de burgemeester dat hij of zij beschikt over een breed palet aan bestuursvaardigheden. De belangrijkste vaardigheden worden hieronder beschreven.

Vernieuwingskracht
De burgemeester is in staat om vernieuwingen te signaleren, er draagvlak voor te creëren en om anderen te stimuleren om hierin de lead te nemen en te acteren.

Gedragsvoorbeelden:
- Neemt nieuwe feiten en informatie snel op en past deze toe.
- Stimuleert de invoering van nieuwe methoden en de evaluatie daarvan.
- Weet mensen mee te krijgen om te denken in vernieuwende oplossingen.
- Steunt oorspronkelijke oplossingen bij een bestaand probleem.
- Weet draagvlak te vinden voor creatieve benaderingen.

Omgevingsbewustzijn
De burgemeester laat blijken goed te zijn geïnformeerd over maatschappelijke en politieke ontwikkelingen of andere omgevingsfactoren en weet deze kennis effectief te benutten.

Gedragsvoorbeelden:
- Kent recente ontwikkelingen en trends in buurgemeenten, de (grens)regio of breder verband en de betekenis hiervan voor Oldambt.
- Heeft inzicht in de gang van zaken binnen andere samenwerkingsverbanden of onderdelen hiervan.
- Kent de belangen binnen en buiten de (grens) regio en weet deze te benutten voor Oldambt.
- Is op de hoogte van (inter)nationale ontwikkelingen en kan dit vertalen naar de invloed hiervan op Oldambt.
- Is zich bewust van de tijdgeest.

Onderhandelingsvaardigheid
De burgemeester weet successen te behalen in overlegsituaties. Hij of zij verbindt belangen en standpunten en komt tot gedragen oplossingen.

Gedragsvoorbeelden:
- Ziet en creëert kansen, maakt verborgen behoeften manifest.
- Draagt zorg voor het behoud van goede relaties met alle betrokken partijen.
- Laat zien het standpunt van anderen te begrijpen.
- Verliest de oorspronkelijke inzet niet uit het oog.
- Kan zich verplaatsen in de onderhandelende partijen.

Sociabel
De burgemeester is in staat vlot en effectief contacten te leggen en te onderhouden met anderen en begeeft zich gemakkelijk in verschillende soorten gezelschap.

Gedragsvoorbeelden:
- Staat open voor contacten met anderen.
- Stapt gemakkelijk op anderen af.
- Is in staat persoonlijk contact te leggen met de ander.
- Beweegt zich gemakkelijk in een onbekende sociale omgeving, spreekt mensen aan, wisselt informatie en/of persoonlijke gegevens uit en legt contacten.
- Is in staat onder verschillende omstandigheden en met diverse mensen met verschillende achtergronden contact te leggen.

Inlevingsvermogen
De burgemeester is in staat goed te luisteren en onderkent gevoelens en behoeften van anderen. Hij of zij kan zich verplaatsen in anderen en toont zich bewust van de invloed van zijn of haar eigen handelen.

Gedragsvoorbeelden:
- Houdt rekening met de omstandigheden van anderen.
- Toont begrip voor de gevoelens van de ander.
- Toont belangstelling voor anderen.
- Laat anderen in hun waarde en laat dit blijken.
- Onderkent gevoeligheden van het eigen gedrag en benoemt dit naar de ander.

Wij zoeken een burgemeester die:
- Zich goed kan inleven in mensen en situaties.
- De taal van ondernemers spreekt.
- Als bestuurder in staat is Duits te spreken (of dit zo spoedig mogelijk wil leren).
- Ambitie heeft voor nu en de toekomst.
- Bereid is om op korte termijn in Oldambt te komen wonen.

De bestuurlijke kwaliteiten van de burgemeester zijn voor ons belangrijker dan de politieke achtergrond. Vrouwen en minderheden worden van harte uitgenodigd om te solliciteren.

Wat verder belangrijk is
- Een assessment kan onderdeel vormen van de selectieprocedure.
- De profielschets wordt gebruikt bij de klankbordgesprekken.
- De gemeente heeft geen ambtswoning beschikbaar.

gemeente
Oldambt